

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 8SŽNSS/2/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 9624200049
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anita Filová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2024:9624200049.1

Uznesenie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anity Filovej, zo sudkyne Mgr. Kristíny Babiakovej a zo sudcu JUDr. Rastislava Dluhoša, PhD. (sudca spravodajca), vo veci žalobcu: N. V., nar. XX. E. XXXX, trvale bytom Q. XX, XXX XX F., proti žalovanému: Slovenský zväz záhradkárov - Mestský výbor Bratislava, organizačná jednotka združenia, so sídlom Havlíčkova 1476/34, 817 02 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. j. 37/2024 z 22. februára 2024, takto

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky vec postupuje vecne a miestne príslušnému Mestskému súdu Bratislava IV.

odôvodnenie:

1. Žalobca 16. mája 2024 doručil Najvyššiemu správne súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší správny súd“) podanie označené ako „Žaloba o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. j. 37/2024, z 22. februára 2024“ (ďalej len „podanie žalobcu“), ktorým sa voči žalovanému domáhal zrušenia rozhodnutia č. j. 37/2024 z 22. februára 2024. Žalovaný týmto rozhodnutím, resp. právnym úkonom, zrušil Slovenský zväz záhradkárov Základnú organizáciu 3-11 Bratislava Krasňany, o. j. z. IČO: 001781520047, dňom právoplatnosti uvedeného rozhodnutia.

2. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

3. Pozitívna právomoc správnych súdov v zmysle § 6 ods. 1 SSP je vymedzená tak, že správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Orgány verejnej správy sú potom na účely SSP zadané v ustanovení § 4 SSP a okrem iného sa za ne považujú v zmysle písm. d) aj právnické osoby a fyzické osoby, ktorým osobitný predpis zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy.

4. V zmysle vyššie uvedeného a skutočností, ktoré žalobca uviedol vo svojom podaní, má Najvyšší správny súd za to, že žalobca sa domáha prieskumu rozhodnutia Slovenského zväzu záhradkárov - Mestského výboru Bratislava, o. j. z., ktorý zrušil Slovenský zväz záhradkárov Základnú organizáciu 3-11 Bratislava Krasňany, o. j. z. IČO: 001781520047, dňom právoplatnosti rozhodnutia č. j. 37/2024 z 22. februára 2024. Slovenský zväz záhradkárov - Mestský výbor Bratislava, o. j. z., ako samostatná právnická osoba zapísaná v registri mimovládnych neziskových organizácií Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, je organizačnou zložkou Slovenského zväzu záhradkárov Republikového výboru, ktorý je v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 83/1990 Zb.“) občianskym združením záujemcov o záhradkársku činnosť vo všetkých jej formách s tým, že práva a povinnosti členov sú upravené stanovami združenia. Takéto združenie ako

subjekt však nemá verejnoprávnu povahu a nevykonáva verejnú správu. Nie je ale vylúčené, že za určitých okolností upravených zákonom (nie predpisom nižšej právnej sily, alebo interným aktom) by bol oprávnený rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. V takomto prípade, by rozhodnutia tohto združenia podliehali súdnemu prieskumu v rámci správneho súdnictva, čo však ale podľa názoru Najvyššieho správneho súdu nie je prípad tu prejednávanej veci.

5. Hoci pojem „verejná správa“ nie je možné dostatočne pozitívne vymedziť, možno ho charakterizovať tak, že sa jedná o realizáciu verejnej moci, ktorá má sledovať určitý verejný cieľ alebo záujem alebo realizáciu zákona, ktorá je vykonaná osobami, ktoré nie sú osobami nezávislými (od štátu). Možno pod ňou rozumieť správu verejných záležitostí realizovanú ako prejav výkonnej moci v štáte a subjekty, ktoré ju vykonávajú, ju realizujú ako zákonom uloženú povinnosť, a to z titulu svojho postavenia ako verejnoprávnych subjektov. Verejnú správu v zmysle organizačnom predstavujú nielen subjekty ich primárneho výkonu, t. j. štát prostredníctvom vlastných orgánov, ale tiež prostredníctvom verejnoprávnych subjektov ako predstaviteľov a nositeľov verejnej moci.

6. S poukazom na podstatu prejednávanej veci je nesporné, že rozhodnutie, o aké ide v tomto prípade, je síce rozhodnutím o právach a povinnostiach člena združenia ako právnickej osoby, ale nie je rozhodnutím vydaným v oblasti verejnej správy; jedná sa o rozhodnutie vydané výlučne v rámci vnútornej autonómie združenia Slovenského zväzu záhradkárov. V prejednávanej veci sa v zmysle napadnutého rozhodnutia základná organizácia ako organizačná jednotka združenia mala podľa názoru žalobcu dopustiť porušenia stanov združenia, t. j. predpisov vykazujúcich výlučne súkromnoprávny charakter, keďže boli vydané združením Slovenského zväzu záhradkárov. Žiadny zákon združeniu Slovenského zväzu záhradkárov nezveril rozhodovaciu právomoc o právach a povinnostiach ich členov práve z dôvodu, že tieto sú internou, súkromnoprávnou záležitosťou združenia.

7. Možno teda uzavrieť, že rozhodnutie žalovaného o zrušení základnej organizácie Slovenského zväzu záhradkárov je síce svojou povahou rozhodnutím o právach a povinnostiach člena združenia (právnickej osoby), nie je však rozhodnutím, ktoré by bolo vydané v rámci výkonu verejnej moci ako takej. Vzťahy v rámci združenia sú vzťahmi súkromnoprávnymi, o ktorých sa koná a rozhoduje v civilnom sporovom konaní, preto uvedená vec nespadá do oblasti verejnej správy (mutatis mutandis rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu sp. zn. 6 Svk 48/2022 z 27. júla 2023, publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho správneho súdu pod č. 70/2024 ZNSS alebo stabilná judikatúra Najvyššieho súdu; rozhodnutie sp. zn. 1 KO 40/2018 z 22. januára 2019, prípadne staršie rozhodnutie sp. zn. 3 Nds 1/2016 zo 4. februára 2016).

8. Vzhľadom na vyššie uvedené má Najvyšší správny súd za to, že typ súdnej ochrany, ktorej sa žalobca domáha, nepatrí do právomoci správnych súdov (§ 6 ods. 1, ods. 2 SSP). Keďže správne súdy nemajú na prejednanie žalobcovho podania právomoc v správnom súdnictve, Najvyšší správny súd zastáva názor, že vec patrí do právomoci civilného súdu v zmysle § 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). V zmysle tohto ustanovenia súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

9. Z uvedeného dôvodu tak Najvyšší správny súd v zmysle § 18 ods. 2 SSP postupuje vec civilnému súdu; Mestskému súdu Bratislava IV ako súdu, ktorý je vecne (§ 12 ods. 1 a 2 CSP) a miestne (§ 13 CSP) príslušný, keď sídlom žalovaného je mesto Bratislava nachádzajúce sa v obvode Mestského súdu Bratislava IV (§ 2 ods. 4 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov; príloha k nariadeniu vlády Slovenskej republiky č. 258/1996 Z. z., ktorým sa vydáva Zoznam obcí a vojenských obvodov tvoriacich jednotlivé okresy v znení neskorších predpisov).

10. Záverom je potrebné dodať, že podľa § 18 ods. 5 SSP sú právne účinky spojené s podaním žaloby alebo iného podania pri postúpení veci zachované.

11. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.